

Ainekava:

Õppeaine: matemaatika , tundide arv 3 , klassid: 7., 8. ja 9. klass

Kooliastme õpitulemused klassiti lahti kirjutatuna:

7. klassi õpitulemused	8. klassi õpitulemused
Arvutamine	
- Liidab, lahutab, korrutab, jagab ja astendab naturaalarvulise astendajaga ratsionaalarve peast, kirjalikult ja taskuarvutiga ning rakendab tehete järjekorda.	
- Ümardab ratsionaalarve etteantud järguni.	
- Selgitab naturaalarvulise astendajaga astendamise tähendust.	
- Põhjendab ja kasutab astendamisreegleid.	
- Kirjutab suuri ja väikeseid arve standardkujul.	
- Selgitab protsendi ja promilli mõiste tähendust.	
- Teisendab protsendi kümnendmurruks ja harilikuks murruks ning vastupidi.	
- Lahendab protsentarvutuse tüüpülesandeid (osa leidmine, terviku leidmine, osamäära leidmine, suuruse muutumine).	
Andmed	
- Moodustab reaalistest andmetest sageduste ja suhtelise sageduste tabeli.	
- Iseloomustab andmestikku aritmeetilise keskmise, mediaani, moodi, miinimumi, maksimumi, keskmise hälbe ja ulatuse järgi.	
- Väljendab protsentides esitatud informatsiooni visuaalselt (graafikud, diagrammid) ja vastupidi.	
- Kasutab tabelarvutusprogrammi andmete esitamiseks, töötlemiseks ja tulemuste tõlgendamiseks.	
- Illustreerib IKT vahendite abil andmeid tulp-, sektor, joon-, punkt-, karpdiagrammi ja histogrammiga.	
- Loeb, mõistab ja selgitab andmeid tabelist, tulp-, sektor-, joon-, punkt-, karpdiagrammilt ja histogrammilt.	

- Teab andmete liike ja andmete kogumise erinevaid meetodeid (mõõtmise, küsimustik).	
- Selgitab oma arvutamise- ja andmealaste teadmiste elulisi rakendusvõimalusi.	
Algebra	
- Korrastab üksliikmeid, liidab, lahutab, korrutab ja jagab üksliikmeid.	- Korrastab hulkliikmeid, liida, lahutab ja korrutab hulkliikmeid ning jagab hulkliiget üksliikmega.
- Nimetab võrrandi põhiomadusi.	- Tegurdab hulkliikmeid (kasutab ja põhjendab ruutude vahe, summa ruudu ja vahe ruudu abivalemeid).
- Selgitab eluliste näidete põhjal võrdelise ja pöördvõrdelise sõltuvuse tähendust.	- Lahendab lineaarvõrrandisüsteeme (sh graafiliselt ning arvutiprogrammide abil).
- Määrab võrdelise ja pöördvõrdelise seose (nt liikumisel teepikkus, ajavahe, kiirus).	- Koostab ja lahendab tekstülesandeid, mis lahenduvad võrrandisüsteemi abil.
- Lahendab lineaar- ja võrdekujulisi võrrandeid (sh graafiliselt ning arvutiprogrammide abil).	
- Koostab ja lahendab tekstülesandeid, mis lahenduvad võrrandi abil (sh võrdelise jaotamise ülesanded).	
- Joonestab valemi järgi funktsiooni graafiku (nii käsitsi kui ka arvutiprogrammiga).	
- Selgitab arvutiga tehtud dünaamilisi jooniseid kasutades funktsiooni graafiku asendi ja kuju sõltuvust funktsiooni avaldises olevatest kordajatest.	
Geomeetria	
- Joonestab ja konstrueerib (käsitsi ja arvutiga) tasandilisi kujundeid (rööpkülik, romb) etteantud elementide järgi.	- Joonestab ja konstrueerib (käsitsi ja arvutiga) tasandilisi kujundeid (kolmnurk, trapets, ring, korrapärane hulknurk) etteantud elementide järgi.
- Visandab ruumilisi kujundeid (püstprisma).	- Lahendab geomeetrilise sisuga probleemülesandeid (sh Thalese teoreemi abil).
- Arvutab tasandiliste kujundite (rööpkülik, romb) elemendid, übermõõdu, pindala.	- Kasutab probleemülesannete lahendamiseks hulknurkade sarnasust (nt maa-alade plaanistamine).
- Arvutab ruumiliste kujundite (püstprisma) elemendid, pindala ja ruumala.	- Arvutab tasandiliste kujundite (kolmnurk, trapets, ring, korrapärane hulknurk) elemendid, übermõõdu, pindala.

- Kirjeldab kujundite (rööpkülik, romb, püstprisma) omadusi ning klassifitseerib kujundeid ühiste omaduste põhjal.	- Teab kolmnurga ja trapetsi kesklõigu mõistet ning nendevahelist seost.
- Kasutab IKT vahendeid geomeetriliste seaduspärasuste avastamiseks või kontrollimiseks.	- Teab kesk- ja piirdenurga mõisteid ning nendevahelist seost.
- Selgitab oma algebra- ja geomeetriaadmiste elulisi rakendusvõimalusi.	- Teab põik- ja lähisnurkade mõisteid ja nende nurkade seoseid paralleelsete sirgete korral.
	- Kirjeldab kujundite (kolmnurk, trapets, ring, korrapärane hulknurk) omadusi ning klassifitseerib kujundeid ühiste omaduste põhjal.
	- Kasutab IKT vahendeid geomeetriliste seaduspärasuste avastamiseks või kontrollimiseks.
	- Selgitab oma algebra- ja geomeetriaadmiste elulisi rakendusvõimalusi.
Probleemide lahendamine.	
- Otsib, loeb ja mõistab iseseisvalt õppematerjalides olevaid tekste.	- Otsib, loeb ja mõistab iseseisvalt õppematerjalides olevaid tekste.
- Leiab elulise (nt finantsvaldkonna) probleemi väljendamiseks sobiva matemaatilise mudeli, koostab võrrandi.	- Leiab elulise probleemi väljendamiseks sobiva matemaatilise mudeli, koostab võrrandisüsteemi.
- Koostab võimete kohaseid ning elulisi probleemülesandeid.	- Koostab võimete kohaseid ning elulisi probleemülesandeid.
- Rakendab uurimsulikku meetodit matemaatika abil probleemide lahendamiseks.	- Eristab hüpoteesi, eeldust, väidet ja tõestust, selgitab mõne teoreemi tõestuskäiku, vajadusel tuletab lihtsamaid valemeid.
- Kasutab protsentarvutust otsuste tegemiseks ja põhjendamiseks (nt laen, hoius, intress, maksud).	- Sõnastab oma tõlgendusi ja põhjendusi.
- Kasutab protsentarvutusel erinevaid lahendusmeetodeid (ühikumeetod, võrre, skeem, algoritm).	- Reflekteerib oma tegevusi matemaatika õppijana.
- Kasutab (igapäevaelu) ülesannete lahendamisel otstarbekat osamäära esitusviisi (protsent, harilik murd, kümnendmurd).	
- Selgitab protsentarvutuse elulisi kasutusvõimalusi ning absoluut- ja/või suhtarvude sobivust informatsiooni.	
- Selgitab tõenäosuse tähendust, arvutab elulistel juhtudel sündmuse tõenäosuse (sh mündivise, täringu veeretamine, kaardimäng, loosimine).	
- Sõnastab oma tõlgendusi ja põhjendusi.	
- Reflekteerib oma tegevusi matemaatika õppijana.	

9. klassi õpitulemused

Funktsioonid

- Arvu ruutjuur.
- Ruutjuur korrutisest ja jagatisest
- Tunneb ära ruutvõrandi;
- Teab ruutvõrandi liikmeid ja nende kordajaid;
- Viib ruutvõrandi normaalkujule;
- Eristab täielikke ja mittetäielikke ruutvõrrandeid;
- Taandab ruutvõrandi; lahendab mittetäielikke ruutvõrrandeid;
- Lahendab täielikke(taandamata ja taandatud) ruutvõrrandeid;
- Kontrollib ruutvõrandi lahendeid, teab ruutvõrandi lahendite arvu seost diskriminandiga;
- Lahendab lihtsamaid tekstülesandeid ruutvõrandi abil
- Tunneb ära ruutfunktsiooni teiste funktsioonide seast;
- Teab ruutliikme ,lineaarliikme ja vabaliikme mõistet;
- Joonestab ruutfunktsiooni graafiku ja selgitab ruutliikme kordaja ja vabaliikme geomeetrilist tähendust;
- Teab nullkohtade tähendust, leiab nullkohad graafikult ja arvutades lahendades ruutvõrandi;
- Leiab jooniselt haripunkti ja arvutades valemiga;
- Kasutab funktsioone lihtsamate probleemide modelleerimisel.

Algebra (Ratsionaalavaldised)

- Tegurdab ruutkolmliiget, teab, millist võrdust nimetatakse samasuseks;
- Teab algebralise murru põhiomadust, taandab algebralise murru kasutades hulkliikmete tegurdamisel korrutamise abivalemeid, sulgude ette toomist ja ruutkolmliikme tegurdamist;
- Laiendab algebralisi murde;
- Korrutab, jagab, astendab algebralisi murde; liidab ja lahutab ühenimelisi kui ka erinimelisi algebralisi murde; lihsustab lihtsamaid (kahetehtelisi) ratsionaalavaldisi.
- liidab ja lahutab ühenimelisi algebralisi murde;
- teisendab algebralisi murde ühenimelisteks;
- liidab ja lahutab erinimelisi algebralisi murde;
- lihsustab lihtsamaid (kahetehtelisi) ratsionaalavaldisi.

Geomeetria (Geomeetrilised kujundid)

- Mõistab Pythagorase teoreemi tõestuskäiku;
- Kasutab Pythagorase teoreemi täisnurkse kolmnurga külgede leidmisel;
- Oskab kasutada kalkulaatorit siinuse, koosinuse ja tangensi väärtuste leidmisel;

- Trigonomeetriat kasutades leiab täisnurkse kolmnurga elemente;
- Tunneb ära korrapärase püramiidi elemendid: tahud tipu, kõrguse, servad, apoteemi, põhja apoteemi;
- Arvutab püramiidi pindala ja ruumala;
- Skitseerib püramiidi;
- Arvutab korrapärase hulknurga pindala (võrdkülgne kolmnurk, ruut , korrapärane kuusnurk)
- Selgitab, millised kehad on pöördek kehad; eristab neid teistest kehadest;
- Selgitab silindri tekkimist, teab silindri elemente(silindri telg , kõrgus, moodustaja, põhja raadius ja diameeter, külgpindala ja põhjapindala);
- Selgitab ja skitseerib silindri telglõike ja ristlõike;
- Arvutab silindri täispindala ja ruumala. Selgitab, kuidas tekib koonus;
- Teab koonuse elemente(koonuse telg , kõrgus, moodustaja tipp, põhi, põhja raadius ja diameeter, külgpindala ja põhja pindala);
- Skitseerib koonuse telglõike ja ristlõike;
- Arvutab koonuse täispindala ja ruumala. Selgitab kera tekkimist, esitab mõistet sfäär ja kera;
- Teab mõistet kera suuring; arvutab kera pindala ja ruumala.

7. klassi lahti kirjutatud õpitulemused	Õpitulemuste saavutamist toetav hindamine		Seos üldpädevuste ja läbivate teemadega kooli õppekava järgi
	hindamiskriteeriumid	kasutatud hindamismeetodid ja – mudelid	
1. Tunneb ja oskab koostada tehteid ratsionaalarvudega. Oskab kirjutada ja lahendada ratsionaalarvudega tehteid.	<ul style="list-style-type: none"> - Liidab, lahutab, korrutab, jagab ja astendab naturaalarvulise astendajaga ratsionaalarve peast, kirjalikult ja taskuarvutiga ning rakendab tehete järjekorda. - Ümardab ratsionaalarve etteantud järguni. - Selgitab naturaalarvulise astendajaga astendamise tähendust. - Põhjendab ja kasutab astendamisreegleid. - Kirjutab suuri ja väikeseid 	<ul style="list-style-type: none"> - kirjalik individuaalne töö - paaritöö või rühmatöö suuliseks arutluseks - klassiülene arutelu - Matemaatikale sobivas keskkonnas töö 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rühmasisene ja klassiülene arutelu arendab õpilaste sotsiaalset ja suhtluspädevust - ratsionaalarvudega tehete tundmine ja nende kasutamine arendab õpilaste matemaatika- ja tehnoloogialast pädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kodanikualgatust ja ettevõtlikkust - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine

	arve standardkujul.		- loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon
2. Tunneb protsendi ja promilli mõiste tähendust, lisaks teab protsentarvutuse põhimõtteid ning rakendusvõimalusi matemaatiliste probleemide lahendamisel.	<ul style="list-style-type: none"> - Selgitab protsendi ja promilli mõiste tähendust. - Teisendab protsendi kümnendmurruks ja harilikuks murruks ning vastupidi. - Lahendab protsentarvutuse tüüpülesandeid (osa leidmine, terviku leidmine, osamäära leidmine, suuruse muutumine). - Kasutab protsentarvutust otsuste tegemiseks ja põhjendamiseks (nt laen, hoius, intress, maksud). - Kasutab protsentarvutusel erinevaid lahendusmeetodeid (ühikumeetod, võrre, skeem, algoritm). - Kasutab (igapäevaeltu) ülesannete lahendamisel otstarbekat osamäära esitusviisi (protsent, harilik murd, kümnendmurd). - Selgitab protsentarvutuse elulisi kasutusvõimalusi ning absoluut- ja/või suhtarvude sobivust informatsiooni. 	<ul style="list-style-type: none"> - kirjalik individuaalne töö - klassiülene arutelu - Matemaatikale sobivas keskkonnas töö 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klassiülene arutelu arendab õpilaste sotsiaalset ja suhtluspädevust - eluliste ülesannete lahendamine arendab õpilases kodaniku-, kultuuri- ja väärtuspädevust - protsentarvutuse koostamise ja lahendamise oskus arendab õpilase matemaatika ja tehnoloogia pädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon
3. Oskab kasutada tabelarvutusprogrammi andmete	<ul style="list-style-type: none"> - Moodustab reaalistest andmetest sageduste ja 	<ul style="list-style-type: none"> - iseseisev töö Excel programmis 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - laialdaselt kasutuses oleva programmi

<p>esitamiseks, töötlemiseks ja tulemuste tõlgendamiseks.</p>	<p>suhtelise sageduse tabeli.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Väljendab protsentides esitatud informatsiooni visuaalselt (graafikud, diagrammid) ja vastupidi. - Kasutab tabelarvutusprogrammi andmete esitamiseks, töötlemiseks ja tulemuste tõlgendamiseks. - Illustreerib IKT vahendite abil andmeid tulp-, sektor-, joon-, punkt-, karpdiagrammi ja histogrammiga. 		<p>kasutusoskus arendab kultuuri- ja väärtuspädevust</p> <ul style="list-style-type: none"> - IKT vahendite kasutamine matemaatiliste võtete harjutamisel arendab matemaatilist ja tehnoloogilist pädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon
<p>4. Mõistab andmeid tabelist, tulp-, sektor-, joon-, punkt-, karpdiagrammilt ja histogrammilt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Loeb ja selgitab andmeid tabelist, tulp-, sektor-, joon-, punkt-, karpdiagrammi ja histogrammilt. 	<ul style="list-style-type: none"> - rühmatöö - klassiülene arutelu - iseseisev töö - Matemaatikale sobivas keskkonnas töö 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - andmete analüüsimise oskus arendab matemaatilist, kultuuri- ja väärtuspädevust - iseseisev töö arendab enesemääratlusoskust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust - aruteludes osalemine arendab õpilase sotsiaalsel, kodaniku ja suhtluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine - teabekeskond - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon

<p>5. Teab ja oskab kasutada järgnevaid mõisteid: aritmeetiline keskmine, mediaan, mood, miinimum, maksimum, keskmine hälve ja ulatus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Iseloomustab andmestikku aritmeetilise keskmise, mediaani, moodi, miinimumi, maksimumi, keskmise hälbe ja ulatuse järgi. 	<ul style="list-style-type: none"> - rühmatöö - klassiülene arutelu - iseseisev töö - Matemaatikale sobivas keskkonnas töö 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - andmete tõlgendamise ja kasutamise oskus arendab matemaatilist, kultuuri- ja väärtuspädevust - iseseisev töö arendab enesemääratlusoskust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust - aruteludes osalemine arendab õpilase sotsiaalsel, kodaniku ja suhtluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine - teabekeskond - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon
<p>6. Teab andmete liike ja andmete kogumise erinevaid meetodeid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Eristab andmete liike ja kasutab andmete kogumisel erinevaid meetodeid (mõõtmise, küsimustik). 	<ul style="list-style-type: none"> - klassiülene arutelu - Matemaatikale sobivas keskkonnas töö 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - andmete tundmine ja analüüsimine arendab matemaatilist, kultuuri- ja väärtuspädevust - aruteludes osalemine arendab õpilase sotsiaalsel, kodaniku ja suhtluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teabekeskond - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon
<p>7. Mõistab üksliikmete tähendust ja oskab koostada ning lahendada</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Korrastab üksliikmeid, liidab, lahutab, korrutab ja jagab 	<ul style="list-style-type: none"> - iseseisev töö - Matemaatikale sobivas keskkonnas 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - üksliikmete teadmine arendab õpilase

tehteid üksliikmetega.	üksliikmeid.	töö	<p>matemaatilist pädevust</p> <ul style="list-style-type: none"> - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon
8. Oskab leida lineaar- ja võrdekujulise võrrandi lahendi.	<ul style="list-style-type: none"> - Nimetab võrrandi põhiomadusi. - Lahendab lineaar- ja võrdekujulisi võrrandeid (sh graafiliselt ja arvutiprogrammide abil). - Koostab ja lahendab tekstülesandeid, mis lahenduvad võrrandi abil (sh võrdelise jaotamise ülesanded). 	<ul style="list-style-type: none"> - iseseisev töö - Matemaatikale sobivas keskkonnas töö - iseseisev töö GeoGebra programmis 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - võrrandi tundmine ja oskus seda koostada ning lahendada arendab õpilase matemaatilist pädevust - eluliste tekstülesannete lahendamine arendab õpilase kodaniku-, kultuuri- ja väärtuspädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon
9. Tunneb funktsiooni mõistet ja oskab funktsioone (võrdeline ja pöördvõrdeline sõltuvus, lineaarfunktsioon) seostada eluliste näidetega.	<ul style="list-style-type: none"> - Selgitab eluliste näidete põhjal võrdelise ja pöördvõrdelise sõltuvuse tähendust. - Määrab võrdelise jaa pöördvõrdelise seose (nt liikumisel teepikkus, ajavahemik, kiirus). 	<ul style="list-style-type: none"> - iseseisev töö - klassiülene arutelu - Matemaatikale sobivas keskkonnas töö - iseseisev töö GeoGebra programmis 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - erinevate funktsioonide tundmine arendab õpilase matemaatilist, loodusteaduste ja tehnoloogilist pädevust - eluliste näidete toomine arendab õpilase kodaniku-, kultuuri- ja väärtuspädevust - IKT lahenduste kasutamine õppimise

	<ul style="list-style-type: none"> - Joonestab valemi järgi funktsiooni graafiku (nii käsitsi kui ka arvutiprogrammiga). - Selgitab arvutiga tehtud dünaamilisi jooniseid kasutades funktsiooni graafiku asendi ja kuju sõltuvust funktsiooni avaldises olevatest kordajatest. 		<p>ajal arendab õpilase tehnoloogilist pädevust</p> <ul style="list-style-type: none"> - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust - aruteludes osalemine arendab õpilase sotsiaalset, kodaniku ja suhtluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - teabekeskond
10. Oskab joonestada ja kujundada geomeetrilisi kujundeid (hulknurk, rööpkülik, romb, kolmnurkne püstprisma, püströöptahukas).	<ul style="list-style-type: none"> - Joonestab ja konstrueerib (käsitsi ja arvutiga) tasandilisi kujundeid (hulknurk, rööpkülik, romb) etteantud elementide järgi. - Visandab ruumilisi kujundeid (kolmnurkne püstprisma, püströöptahukas). 	<ul style="list-style-type: none"> - iseseisev töö käsitsi ja GeoGebra programmis - klassiülene arutelu 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IKT lahenduste kasutamine joonestamiseks arendab õpilase matemaatilist ja tehnoloogilist pädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust - aruteludes osalemine arendab õpilase sotsiaalset, kodaniku ja suhtluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon
11. Teab, kuidas leida geomeetriliste kujundite (hulknurk, rööpkülik, romb, kolmnurkne püstprisma, püströöptahukas) elemendid,	<ul style="list-style-type: none"> - Arvutab tasandiliste kujundite (hulknurk, rööpkülik, romb) elemendid, ümbermõõdu ja pindala. 	<ul style="list-style-type: none"> - klassiülene arutelu - iseseisev töö käsitsi ja matemaatikale sobivas keskkonnas 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IKT vahendite kasutamine arendab õpilase matemaatilist ja tehnoloogilist pädevust

<p>ümbermõõdu, pindala ja ruumala.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Arvutab ruumiliste kujundite (kolmnurkne püstprisma, püströöptahukas) elemendid, pindala ja ruumala. 		<ul style="list-style-type: none"> - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust - aruteludes osalemine arendab õpilase sotsiaalset, kodaniku ja suhtluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus
<p>12. Tunneb nii õpitud kui ka varasemalt teada olevate geomeetriliste kujundite (ristkülik, ruut, kolmnurk, ring, hulknurk, rööpkülik, romb, kuup, risttahukas, kolmnurkne püstprisma, püströöptahukas) ühiseid omadusi, erinevusi ja nende elemente.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kirjeldab geomeetriliste kujundite omadusi ning klassifitseerib geomeetrilisi kujundeid ühiste omaduste põhjal. - Kasutab IKT vahendeid geomeetriliste seaduspärasuste avastamiseks või kontrollimiseks. 	<ul style="list-style-type: none"> - klassiülene arutelu - paaristöö/rühmatöö - iseseisev töö GeoGebra programmis 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IKT vahendite kasutamine arendab õpilase matemaatilist ja tehnoloogilist pädevust - aruteludes osalemine arendab õpilase sotsiaalset, kodaniku ja suhtluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus
<p>13. Teab kolme tõenäosuse mõistet (kindel, juhuslik, võimatu sündmus) ning oskab selle teemalisi ülesandeid koostada ja lahendada.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Selgitab tõenäosuse tähendust, arvutab elulistel juhtudel sündmuse tõenäosuse (sh mündivise, täringu veeretamine, kaardimäng, loosimine). 	<ul style="list-style-type: none"> - klassiülene arutelu - iseseisev töö käsitsi ja matemaatikale sobivas keskkonnas 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IKT vahendite kasutamine arendab õpilase matemaatilist ja tehnoloogilist pädevust - aruteludes osalemine arendab õpilase sotsiaalset, kodaniku ja suhtluspädevust - eluliste ülesannete lahendamine arendab õpilase kodanikupädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja

			<p>enesemääratluspädevust</p> <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine
<p>14. Mõistab matemaatiliste teadmiste ja oskuste olulisust eluliste probleemide lahendamisel ning oskab omandatud teadmisi ja oskusi rakendada.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Selgitab oma arvutamise-, andme-, algebra- ja geomeetriaalaste teadmiste elulisi rakendusvõimalusi. - Otsib, loeb ja mõistab iseseisvalt õppematerjalides olevaid tekste. - Leiab elulise (nt finantsvaldkonna) probleemi väljendamiseks sobiva matemaatilise mudeli (koostab võrrandi). - Koostab võimete kohaseid ning elulisi probleemülesandeid. - Rakendab uurimuslikku meetodit matemaatika abil probleemide lahendamiseks. - Sõnastab oma tõlgendusi ja põhjendusi. - Reflekteerib oma tegevusi matemaatika õppijana. 	<ul style="list-style-type: none"> - klassiülene arutelu - paaristöö/rühmatöö - iseseisev töö käsitsi ja matemaatikale sobivas keskkonnas 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IKT vahendite kasutamine arendab õpilase matemaatilist ja tehnoloogilist pädevust - aruteludes osalemine arendab õpilase sotsiaalset, kodaniku ja suhtluspädevust - eluliste ülesannete koostamine ja lahendamine arendab õpilase kodanikupädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine - teabekeskond

8. klassi lahti kirjutatud õpitulemused	Õpitulemuste saavutamist toetav hindamine		Seos üldpädevuste ja läbivate teemadega kooli õppekava järgi
	hindamiskriteeriumid	kasutatud hindamismeetodid ja -mudelid	
1. Teab hulkliikme mõistet ning oskab sooritada tehteid hulkliikmetega.	<ul style="list-style-type: none"> - Korrastab hulkliikmeid, liidab, lahutab ja korrutab hulkliikmeid ning jagab hulkliiget üksliikmega. - Tegurdab hulkliikmeid (kasutab ruutude vahe, summa ruudu ja vahe ruudu abivalemeid). 	<ul style="list-style-type: none"> - iseseisev töö käsitsi ja matemaatikale sobivas keskkonnas - klassiülene arutelu 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust - IKT vahendite kasutamine arendab õpilase matemaatilist ja tehnoloogilist pädevust - aruteludes osalemine arendab õpilase sotsiaalset, kodaniku ja suhtluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine
2. Oskab leida ja kasutada lineaarvõrrandisüsteemi ülesannete lahendamisel.	<ul style="list-style-type: none"> - Lahendab lineaarvõrrandisüsteeme (sh graafiliselt ning arvutiprogrammide abil). - Koostab ja lahendab tekstülesandeid, mis lahenduvad võrrandisüsteemi abil. 	<ul style="list-style-type: none"> - iseseisev töö käsitsi ja GeoGebra programmis 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust - IKT vahendite kasutamine arendab õpilase matemaatilist ja tehnoloogilist pädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine

<p>3. Oskab joonestada ja kujundada geomeetrilisi kujundeid (kolmnurk, trapets, ring, korrapärase hulknurk).</p>	<p>- Joonestab ja konstrueerib (käsitsi ja arvutiga) tasandilisi kujundeid (kolmnurk, trapets, ring, korrapärase hulknurk) etteantud elementide järgi.</p>	<p>- iseseisev töö käsitsi ja matemaatikale sobivas keskkonnas - klassiülene arutelu - iseseisev töö GeoGebra programmis</p>	<p>Üldpädevused: - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust - IKT vahendite kasutamine arendab õpilase matemaatilist ja tehnoloogilist pädevust - aruteludes osalemine arendab õpilase sotsiaalset, kodaniku ja suhtluspädevust</p> <p>Läbivad teemad: - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine</p>
<p>4. Teab, kuidas leida geomeetriliste kujundite (kolmnurk, trapets, ring, korrapärase hulknurk) elemendid, übermõõdu ja pindala.</p>	<p>- Arvutab tasandiliste kujundite (kolmnurk, trapets, ring, korrapärase hulknurk) elemendid, übermõõdu ja pindala.</p>	<p>- iseseisev töö käsitsi ja GeoGebra keskkonnas</p>	<p>Üldpädevused: - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust - IKT vahendite kasutamine arendab õpilase matemaatilist ja tehnoloogilist pädevust</p> <p>Läbivad teemad: - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine</p>
<p>5. Tunneb nii õpitud kui ka varasemalt teada olevate geomeetriliste kujundite (ristkülik, ruut, kolmnurk, ring, hulknurk, rööpkülik, romb,</p>	<p>- Kirjeldab geomeetriliste kujundite omadusi ning klassifitseerib geomeetrilisi kujundeid ühiste omaduste põhjal.</p>	<p>- iseseisev töö käsitsi ja GeoGebra keskkonnas - klassiülene arutelu</p>	<p>Üldpädevused: - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust - IKT vahendite kasutamine arendab</p>

<p>trapets, korrapärane hulknurk, kuup, risttahukas, kolmnurkne püstprisma, püströöptahukas) ühiseid omadusi, erinevusi ja nende elemente.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kasutab IKT vahendeid geomeetriliste seaduspärasuste avastamiseks või kontrollimiseks. 		<p>õpilase matemaatilist ja tehnoloogilist pädevust</p> <ul style="list-style-type: none"> - aruteludes osalemine arendab õpilase sotsiaalset, kodaniku ja suhtluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine
<p>6. Teab kolmnurga ja trapetsi kesklõigu mõistet ning nende seost elementide ja pindalaga.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Oskab joonestada kolmnurga ja trapetsi kesklõiku. - Oskab leida nii kolmnurga kui ka trapetsi elemendid ja pindala vastava kesklõigu abil. 	<ul style="list-style-type: none"> - iseseisev töö käsitsi ja matemaatikale sobivas keskkonnas - iseseisev töö GeoGebra programmis 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust - IKT vahendite kasutamine arendab õpilase matemaatilist ja tehnoloogilist pädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine - teabekeskond
<p>7. Tunneb järgnevate mõistete omadusi ja seoseid omavahel ning paralleelsete sirgete korral: kesknurk, piirdenurk, põiknurgad, lähisnurgad.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Selgitab kesk- ja piirdenurga mõisteid ning kirjeldab nende vahelist seost. - Selgitab põik- ja lähisnurdade mõisteid ning kirjeldab nende nurkade seoseid paralleelsete sirgete korral. - Rakendab kesk-, piirde-, põik- ja lähisnurdade seoseid 	<ul style="list-style-type: none"> - klassiülene arutelu - paaristöö/rühmatöö - iseseisev töö käsitsi ja matemaatikale sobivas keskkonnas 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IKT vahendite kasutamine arendab õpilase matemaatilist ja tehnoloogilist pädevust - aruteludes osalemine arendab õpilase sotsiaalset, kodaniku ja suhtluspädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust

	geomeetriliste kujundite nurkade leidmisel.		<p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine
8. Mõistab teoreemi tõestuskäiku ning tunneb järgnevaid mõisteid: teoreem (hüpotees), eeldus, väide ja tõestus.	<ul style="list-style-type: none"> - Eristab teoreemi (hüpoteesi), eeldust, väidet ja tõestust, selgitab mõne teoreemi tõestuskäiku, vajadusel tuletab lihtsamaid valemeid. 	<ul style="list-style-type: none"> - klassiülene arutelu - paaristöö/rühmatöö 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aruteludes osalemine arendab õpilase sotsiaalset, kodaniku ja suhtluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - teabekeskond
9. Mõistab matemaatiliste teadmiste ja oskuste olulisust eluliste probleemide lahendamisel ning oskab omandatud teadmisi ja oskusi rakendada.	<ul style="list-style-type: none"> - Lahendab geomeetrilise sisuga probleemülesandeid (sh Thalese teoreemi abil). - Kasutab probleemülesannete lahendamiseks hulknurkade sarnasust (nt maa-alade plaanistamine). - Otsib, loeb ja mõistab iseseisvalt õppematerjalides olevaid tekste. - Leiab elulise probleemi väljendamiseks sobiva matemaatilise mudeli (koostab võrrandisüsteemi). - Koostab võimete kohaseid ning elulisi probleemülesandeid. - Sõnastab oma tõlgendusi ja põhjendusi. 	<ul style="list-style-type: none"> - klassiülene arutelu - paaristöö/rühmatöö - iseseisev töö käsitsi ja OPIQ või mõnes muus matemaatikale sobivas keskkonnas 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IKT vahendite kasutamine arendab õpilase matemaatilist ja tehnoloogilist pädevust - aruteludes osalemine arendab õpilase sotsiaalset, kodaniku ja suhtluspädevust - eluliste ülesannete koostamine ja lahendamine arendab õpilase kodanikupädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - loodusteadused, tehnoloogia ja innovatsioon - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - elukestev õpe ja karjääriplaneerimine - teabekeskond

	- Reflekteerib oma tegevusi matemaatika õppijana.		
9. Klassi lahti kirjutatud õpitulemused	Õpitulemuste saavutamist toetav hindamine		Seos üldpädevuste ja läbivate teemadega kooli õppekava järgi
	hindamiskriteeriumid	kasutatud hindamismeetodid ja -mudelid	
Mõistab arvu ruutjuure tähendust ja oskab leida ruutjuurte väärtusi peast ja kalkulaatoril. Oskab leida ruutjuurt korrutisest ja jagatisest.	<ul style="list-style-type: none"> - Arvu ruut ja ruutu tõstmine kalkulaatoril. - Arvu ruutjuur. - Ruutjuur korrutisest ja jagatisest. - Teab, et ruutjuure leidmine on ruutu tõstmise pöördtehe. - Leiab irratsionaalse ruutjuure ligikaudse proovimise teel. - Toob teguri juuremärgi ette ja viib teguri juuremärgi alla. 	<ul style="list-style-type: none"> - kirjalik individuaalne töö - paaris töö või rühmatöö suuliseks arutluseks - klassiülene arutelu <p>Matemaatikale sobivas keskkonnas töö</p>	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rühmasisene ja klassiülene arutelu arendab õpilaste sotsiaalset ja suhtluspädevust - ratsionaalarvudega tehete tundmine ja nende kasutamine arendab õpilaste matemaatika- ja tehnoloogialast pädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust <p>digipädevus</p> <ul style="list-style-type: none"> - enesemääratluspädevus - õpipädevus - matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elukestev õpe ja karjääri planeerimine; - teabekeskond; - tehnoloogia ja innovatsioon; - väärtused ja kõlblus.
Oskab lahendada taandatud,	- Teab ruutvõrrandi liikmeid ja nende kordajaid;	- kirjalik individuaalne töö	Üldpädevused:

<p>taandamata, täielikke ja mittetäielikke ruutvõrrandeid.</p> <p>Ruutvõrrandi lahendivalem.</p> <p>Ruutvõrrandi diskriminant. Taandatud ruutvõrrand. Tekstülesannete lahendamine ruutvõrrandi abil.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Viib ruutvõrrandi normaalkujule; - Eristab täielikke ja mittetäielikke ruutvõrrandeid; - Taandab ruutvõrrandi; lahendab mittetäielikke ruutvõrrandeid; - Lahendab täielikke(taandamata ja taandatud) ruutvõrrandeid; - Kontrollib ruutvõrrandi lahendeid, teab ruutvõrrandi lahendite arvu seost diskriminantiga; - Lahendab lihtsamaid tekstülesandeid ruutvõrrandi abil 	<ul style="list-style-type: none"> - paaristöö või rühmatöö suuliseks arutluseks - klassiülene arutelu 	<ul style="list-style-type: none"> - rühmasisene ja klassiülene arutelu arendab õpilaste sotsiaalset ja suhtluspädevust - ratsionaalarvudega tehete tundmine ja nende kasutamine arendab õpilaste matemaatika- ja tehnoloogialast pädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust - digipädevus - kultuuri- ja väärtuspädevus - enesemääratluspädevus - õpipädevus - matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elukestev õpe ja karjääri planeerimine;
<p>Ruutfunktsioon $y = ax^2 + bx + c$, selle graafik. Parabooli nullkohad ja haripunkt. Oskab joonestada ruutfunktsiooni graafikuid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tunneb ära ruutfunktsiooni teiste funktsioonide seast; - Teab ruutliikme ,lineaarliikme ja vabaliikme mõistet; - Joonestab ruutfunktsiooni graafiku ja selgitab ruutliikme kordaja ja vabaliikme geomeetrilist tähendust; - Teab, et parabooli avanemise suund sõltub ruutliikme kordajast; - Teab nullkohtade tähendust, leiab nullkohad graafikult ja 	<ul style="list-style-type: none"> - kirjalik individuaalne töö - paaristöö või rühmatöö suuliseks arutluseks - klassiülene arutelu - Matemaatikale sobivas keskkonnas töö 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rühmasisene ja klassiülene arutelu arendab õpilaste sotsiaalset ja suhtluspädevust - ratsionaalarvudega tehete tundmine ja nende kasutamine arendab õpilaste matemaatika- ja tehnoloogialast pädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust

	<p>arvutades lahendades ruutvõrrandi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leiab jooniselt haripunkti ja arvutades valemiga; - Kasutab funktsioone lihtsamate probleemide modelleerimisel. - paraboolide uurimiseks joonestab graafikud arvutiprogrammi abil (nt Wiris; Geogebra; Funktion); - kasutab funktsioone lihtsamate reaalsusest tulenevate probleemide modelleerimisel. 		<ul style="list-style-type: none"> - digipädevus - kultuuri- ja väärtuspädevus - enesemääratluspädevus - õpipädevus - matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus - ettevõtlikkuspädevus - kultuuri- ja väärtuspädevus - sotsiaalne ja kodanikupädevus <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elukestev õpe ja karjääri planeerimine; - keskkond ja jätkusuutlik areng; - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus; - kultuuriline identiteet; - teabekeskond; - tehnoloogia ja innovatsioon; - tervis ja ohutus; - väärtused ja kõlblus.
<p>Algebraaliste murdude taandamine, korrutamise ja jagamine. Algebraalne murd, selle taandamine. Tehet algebraaliste murdudega. Ratsionaalavaldisi lihtsustamine (kahetehtelised ülesanded).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tegurdab ruutkolmliiget, teab, millist võrdust nimetatakse samasuseks; - Teab algebraalse murru põhiomadust. - taandab algebraalse murru kasutades hulkliikmete tegurdamisel korrutamise abivalemeid, sulgude ette toomist ja ruutkolmliikme tegurdamist; - Tuletab ja kasutab valemiteid geomeetria ja aritmeetika ülesannete lahendamiseks. - Eristab täisavaldisi, 	<ul style="list-style-type: none"> - kirjalik individuaalne töö - paaritöö või rühmatöö suuliseks arutluseks - klassiülene arutelu 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rühmasisene ja klassiülene arutelu arendab õpilaste sotsiaalset ja suhtluspädevust - ratsionaalarvudega tehete tundmine ja nende kasutamine arendab õpilaste matemaatika- ja tehnoloogialast pädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust

	<p>ratsionaalavaldisi ja algebralisi murde.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koostab teksti põhjal avaldise. - Laiendab algebralisi murde; - Korrutab, jagab, astendab algebralisi murde. 		
<p>Ratsionaalavaldisi lihtsustamine (kahetehtelised ülesanded). Algebraliste murdude liitmine ja lahutamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liidab ja lahutab ühenimelisi algebralisi murde; - teisendab algebralisi murde ühenimelisteks; - laiendab algebralise murru ühise nimetajani. - liidab ja lahutab erinimelisi algebralisi murde; - lihtsustab lihtsamaid (kahetehtelisi) ratsionaalavaldisi. - Koostab teksti põhjal avaldise. 	<ul style="list-style-type: none"> - kirjalik individuaalne töö - paaristöö või rühmatöö suuliseks arutluseks - klassiülene arutelu 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rühmasisene ja klassiülene arutelu arendab õpilaste sotsiaalset ja suhtluspädevust - ratsionaalarvudega tehete tundmine ja nende kasutamine arendab õpilaste matemaatika- ja tehnoloogialast pädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust
	-		
<p>Pythagorase teoreem. Korrapärase hulknurk, selle pindala. Nurga mõõtmine. Täisnurkse kolmnurga teravnurga sinus, koosinus ja tangens.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kasutab dünaamilise geomeetria programme seaduspärasuste avastamisel ja hüpoteeside püstitamisel; - selgitab mõne teoreemi tõestuskäiku; - arvutab Pythagorase teoreemi kasutades täisnurkse kolmnurga hüpoteenuusi ja kaateti; - leiab taskuarvutil teravnurga trigonomeetriliste funktsioonide väärtusi; 	<ul style="list-style-type: none"> - kirjalik individuaalne töö - paaristöö või rühmatöö suuliseks arutluseks - klassiülene arutelu - Matemaatikale sobivas keskkonnas töö 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rühmasisene ja klassiülene arutelu arendab õpilaste sotsiaalset ja suhtluspädevust - ratsionaalarvudega tehete tundmine ja nende kasutamine arendab õpilaste matemaatika- ja tehnoloogialast pädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust

	<ul style="list-style-type: none"> - trigonomeetriat kasutades leiab täisnurkse kolmnurga joonelemendid. 		<ul style="list-style-type: none"> - digipädevus - kultuuri- ja väärtuspädevus - enesemääratluspädevus - õpipädevus - matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus - ettevõtlikkuspädevus - kultuuri- ja väärtuspädevus <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elukestev õpe ja karjääri planeerimine; - keskkond ja jätkusuutlik areng; - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus; - tehnoloogia ja innovatsioon; - väärtused ja kõlblus.
<p>Püramiid. Korrapärase nelinurkse püramiidi pindala ja ruumala.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tunneb ära kehade hulgast korrapärase püramiidi; - näitab ja nimetab korrapärase püramiidi põhitahu, külgtahud tipu; kõrguse, külgservad, põhuservad, püramiidi apoteemi, põhja apoteemi; - arvutab püramiidi pindala ja ruumala; - skitseerib püramiidi; - arvutab korrapärase hulknurga pindala. 	<ul style="list-style-type: none"> - kirjalik individuaalne töö - paaritöö või rühmatöö suuliseks arutluseks - klassiülene arutelu 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rühmasisene ja klassiülene arutelu arendab õpilaste sotsiaalset ja suhtluspädevust - ratsionaalarvudega tehete tundmine ja nende kasutamine arendab õpilaste matemaatika- ja tehnoloogialast pädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust <ul style="list-style-type: none"> - digipädevus - kultuuri- ja väärtuspädevus - enesemääratluspädevus - õpipädevus - matemaatika-, loodusteaduste ja

			<p>tehnoloogiaalane pädevus</p> <ul style="list-style-type: none"> - ettevõtlikkuspädevus - kultuuri- ja väärtuspädevus - sotsiaalne ja kodanikupädevus <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elukestev õpe ja karjääri planeerimine; - keskkond ja jätkusuutlik areng; - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus; - kultuuriline identiteet; - teabekeskond; - tehnoloogia ja innovatsioon; - tervis jaohutus; - väärtused ja kõlblus.
<p>Silinder, selle pindala ja ruumala. Koonus, selle pindala ja ruumala. Kera, selle pindala ja ruumala.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - selgita, millised kehad on pöördkehad; eristab neid teiste kehade hulgast; - selgitab, kuidas tekib silinder; - näitab silindri telge, kõrgust, moodustajat, põhja raadiust, diameetrit, külgpinda ja põhja; - selgitab ja skitseerib silindri telglõike ja ristlõike; - arvutab silindri pindala ja ruumala; - selgitab, kuidas tekib koonus; - näitab koonuse moodustajat, telge, tippu, kõrgust, põhja, põhja raadiust ja diameetrit ning külgpinda ja põhja; - selgitab ja skitseerib koonuse telglõike ja ristlõike; - arvutab koonuse pindala ja ruumala; 	<ul style="list-style-type: none"> - kirjalik individuaalne töö - paaristöö või rühmatöö suuliseks arutluseks - klassiülene arutelu 	<p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rühmasisene ja klassiülene arutelu arendab õpilaste sotsiaalset ja suhtluspädevust - ratsionaalarvudega tehete tundmine ja nende kasutamine arendab õpilaste matemaatika- ja tehnoloogialast pädevust - osaliselt iseseisev teema omandamine arendab õpilase õpi- ja enesemääratluspädevust <ul style="list-style-type: none"> - digipädevus - kultuuri- ja väärtuspädevus - enesemääratluspädevus - õpipädevus - matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus - ettevõtlikkuspädevus

- selgitab, kuidas tekib kera;
- eristab mõisteid sfäär ja kera,
- selgitab, mis on kera suuring;
- arvutab kera pindala ja ruumala.

- kultuuri- ja väärtuspädevus
- sotsiaalne ja kodanikupädevus

Läbivad teemad:

- elukestev õpe ja karjääri planeerimine;
- keskkond ja jätkusuutlik areng;
- kodanikualgatus ja ettevõtlikkus;
- kultuuriline identiteet;
- teabekeskond;
- tehnoloogia ja innovatsioon;
- tervis jaohutus;
- väärtused ja kõlblus.